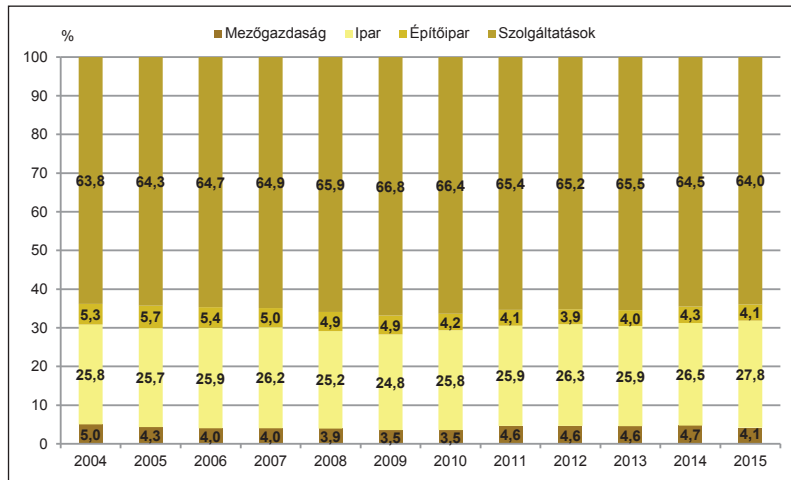

G.2.1. A gazdaság ágazati szerkezete

A gazdaság ágazati szerkezete megmutatja, hogy egy gazdaság mennyire diverzifikált, milyen ágazatok milyen mértékben járulnak hozzá a nemzetgazdaság teljes teljesítményéhez, az új értékek teremtéséhez. Az ágazati szerkezet időbeli változása pedig azt érzékelteti, hogy milyen hangsúlyeltolódás tapasztalható a gazdaságban, mely ágazatok szerepe nő, melyeké csökken. Az ágazati szerkezet alakulása befolyásolja az exportlehetőségeket, a növekedési esélyeket és a jövőbeli versenyképesség alakulását. A nagy hozzáadott értéket teremtő, korszerű iparágak arányának növekedése javítja az exportesélyeket az igényesebb piacokon, egyben – a magasabb árak miatt – növeli a gazdaságban létrehozott új értéket. Az elemzések során négy összevont terület arányának alakulását szokták vizsgálni. Ezek a mezőgazdaság, az ipar, az építőipar és a szolgáltatások. A szolgáltatások közül ki kell emelni az infokommunikációt és a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet, tekintettel arra, hogy ezek a tudásgazdaság részét képezik, és egyrészt fejlettségük a többi ágazat számára is fontos, másrészt hozzá tudnak járulni a nagy hozzáadott értéket képviselő export bővítéséhez. Továbbá a felgyorsult digitalizáció és robotizáció korában ezek fejlődése nélkül a magyar gazdaság a perifériára szorulhat.

A gazdasági szerkezetben belüli ágazati arányváltozás azt mutatja, hogy a vizsgált időszakban (2004–2015) a mezőgazdaság aránya 5,0%-ról 4,1%-ra, az építőiparé 5,3%-ról 4,1%-ra csökkent, míg az iparé 25,8%-ról 27,8%-ra, a szolgáltatásoké pedig 63,8%-ról 64,0%-ra nőtt. Vagyis a gaz-

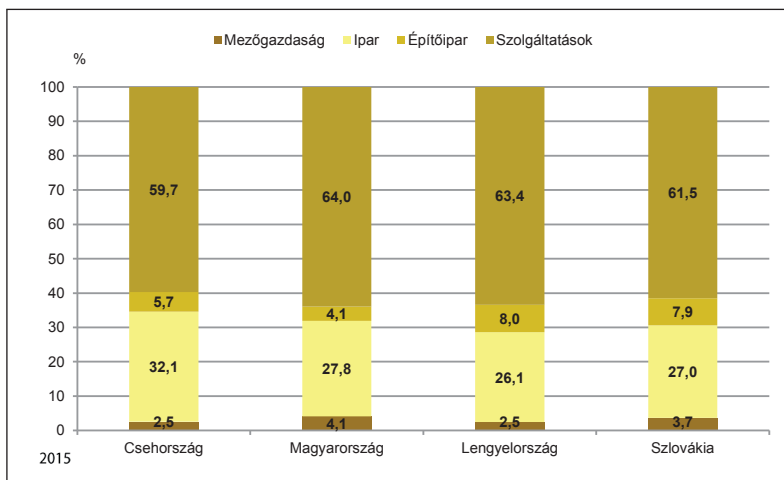

Forrás: Eurostat

daságban belül az ipar és a szolgáltatások aránya is nőtt, de az ipar arányának növekedése jelentősebb. A fejlettebb országokban ellentétes tendencia rajzolódik ki: ott csökken az ipar és nő a szolgáltatások aránya a gazdaság teljesítményén belül. Az EU átlagértéke az ipar arányát tekintve 19,3%, a szolgáltatásé pedig 73,9%.

Érdeemes arra is felfigyelni, hogy 2014-ről 2015-re valamennyi vizsgált ágazat aránya csökkent, csak az iparé nőtt. A szolgáltatási szektor szerepe a válság után, a 2008–2010-es időszakban is nőtt, ami arra mutat rá, hogy a nagyobb hozzáadott értéket előállító szolgáltatási szektor teljesítménye kevésbé volt érzékeny a gazdasági válságra, mint a többi ágazaté. A 2015-ös nemzetközi összehasonlításnál azt látjuk, hogy a V4-országok ágazati szerkezete hasonlít egymásra, bár Csehországban az ipar, Magyarországon pedig a szolgáltatások aránya magasabb.

Érdeemes végül kiemelni a szolgáltatási ágazatok közül az infokommunikációt (IK) és a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet (MT), mivel ezek szerepe a jövőben a digitalizáció és robotizáció felgyorsulása miatt különösképpen fontossá válik. Az IK aránya 2015-ben 4,9%, az MT-é 8,9%, együttesen 13,8%. Ez az arány a fejlettebb országokban magasabb. A V4-ek között azonban nem állunk e tekintetben rosszul. Összefoglalásként elmondható, hogy a magyar gazdaság szerkezete, az egyes ágazatok egymáshoz viszonyított aránya a V4-ek viszonylatában kiegyensúlyozottnak tekinthető. A fejlett országokhoz képest azonban alacsonyabb a tudásalapú szolgáltatások aránya.

Forrás: Eurostat

A versenyképesség javításához növelni kell a gazdasági szerkezetben a tudásalapú tevékenységek arányát.